

Traceerbaarheid als nuttig werkinstrument

© I. DE CLERCQ

Het invoeren van het plantenpaspoort zorgde niet voor noemenswaardige kopzorgen bij Plantor, het bedrijf van Carl en Griet Vande Maele-Beernaert in Koolskamp. Maar aan een nog hogere traceerbaarheid droeg het alvast op dit bedrijf niet bij. Daarvoor vertrouwt Carl op de doorgedreven informatisering van het bedrijf. “Traceerbaarheid levert mij een schat van managementinformatie op”, zo ziet hij het potentieel.

Ivan De Clercq

Carl en Griet stichtten Plantor in 1996, aanvankelijk met klemtoon op bloeiende sierheesters. Geleidelijk aan kwam de focus op de vaste planten te liggen voor de visuele markt, waar tuincentra een belangrijk onderdeel vormen. Het bedrijf telt alles bij elkaar een 200-tal variëteiten aan vaste planten. Daaronder meer dan 35 soorten Heuchera, maar het bedrijf zet ook in op Geranium, Lavandula, Vinca en een breed bollenassortiment. De voorkeur gaat naar planten die een wat langere verkoopperiode hebben en die niet op één bepaald moment persé buiten moeten.

Een ander potmaat

Zo breed het assortiment is, zo ‘smal’ is het gamma aan potmaten. “99% van wat we hier kweken, zetten we in een tweeliterpot”, toont Carl. “In een kleinere pot zit de plant op het verkooppunt vlugger op zijn limiet; een drieliterpot vinden we dan weer te groot. De tweeliterpot is niet echt courant, maar misschien is dat een voordeel, omdat we er ons mee kunnen onderscheiden”, legt Carl uit.

Vroeg begonnen

Zowat een jaar geleden werd de

invoering van het plantenpaspoort een verplichting, maar toen was bij Plantor alles al geregeld. “We zijn er een half jaar eerder aan begonnen, in juni 2019. Wij printten het paspoort op de pot, en wilden dat op 1 januari alle planten konden vertrekken met plantenpaspoorten. We wilden vermijden om achteraf met een overgangperiode te zitten en bijvoorbeeld met stickers te moeten werken.”

Andere inktkleur

Doordat zo goed als alles rechtstreeks in potten van twee liter wordt ingepot,

zorgde het printen voor weinig moeilijkheden. Aan de bufferband na het inpotten staat de printer. Deze print het plantenpaspoort op de rand van de pot. Tussen twee soorten scant diegene die inpot op de printer een nieuw lotnummer in, en de machine kan weer verder. Het is een extra handeling, maar al bij al beperkt. Het printen op zich is in het afgelopen anderhalf jaar niet gewijzigd. Enkel de inktkleur werd aangepast van geel naar zwart, omdat het contrast niet meer zo duidelijk was toen de potkleur veranderde van zwart naar taupe. “Die overstap naar een andere soort potten werd ons niet onmiddellijk opgelegd door de markt, maar we redeneerden zoals bij de invoering van het plantenpaspoort: liever een stap te vroeg dan een stap te laat moeten zetten.”

Nieuw softwarepakket

De C-code op het plantenpaspoort is het lotnummer. Dat lotnummer wordt gegenereerd door ODOO, het ERP-bedrijfssoftwarepakket, waar Carl en Griet sedert begin dit jaar mee werken. “De overschakeling naar die software heeft eigenlijk niets met het plantenpaspoort te maken, maar het doel is wel hetzelfde: komen tot een betere traceerbaarheid. Alleen kan dit via de nieuwe software veel gedetailleerder dan wat het paspoort vraagt en dan wat we voorheen konden.”

Gedetailleerd lotnummer

Al bij de aankoop van de jongplanten wordt een code gegenereerd, het lotnummer. Het lotnummer zal bij de plant blijven tot die het bedrijf als afgewerkt product verlaat. Dit gebeurt via een groot steeketiket bij elke partij, maar dus ook als c-code op het plantenpaspoort. Het lotnummer bestaat uit het jaartal, gevolgd door de naam van de plant, dan het leveranciersnummer en tot slot het weeknummer. “Dat geeft ons al heel veel informatie. Een lot is voor ons één levering van één leverancier van één soort. Dezelfde plant op hetzelfde moment ingepot, maar afkomstig van een andere leverancier is dus een ander lotnummer. Hetzelfde geldt voor dezelfde plant van dezelfde leverancier die in een andere week is aangeleverd”, legt Carl

“ Een lot is voor ons één levering van één leverancier van één soort.

uit.

Een lot is voor ons één levering van één leverancier van één soort.

Correct werken

Aan dat lotnummer worden alle gegevens en bewerkingen gekoppeld zoals de locatie, wanneer er opengezet is geweest, welke gewasbescherming gebruikt is, en uiteindelijk naar welke klant de planten vertrokken zijn. Daarnaast krijgt iedere vracht potgrond die op het bedrijf aankomt een nummer, net zoals de bark bovenop de pot. Deze nummers worden ook aan de desbetreffende lotnummers gelinkt. Ook de hoeveelheid wordt uiteraard bijgehouden. “Het dwingt om correcter te werken. Als je voor het klaarmaken van een bestelling niet genoeg planten hebt uit één lot,

moet je niet vlugvlug uit een andere partij kiezen zonder dit aan te geven in het systeem, of je komt op een later moment in de problemen.”

Het plantenpaspoort op zich voegt voor de interne traceerbaarheid hier weinig aan toe. Wel zit er een teller op de plantenpaspoortprinter waardoor het exacte aantal planten dat uit een partij geleverde jongplanten gehaald kan worden, genoteerd kan worden.”

Speuren naar oplossingen

Vraag is of dergelijke gedetailleerde traceerbaarheid iets kan opleveren voor het bedrijfseconomische aspect op een bedrijf. Een veelgehoorde kritiek op plantenpaspoort is dat het niets bijdraagt. Carl is alvast overtuigd dat – los van het concrete officiële plantenpaspoort – een gedetailleerde traceerbaarheid weldegelijk opportuniteiten biedt. “Met 200 variëteiten op het bedrijf, is er altijd wel een lot dat het minder doet dan een ander; dat is ook normaal als je met levend materiaal werkt. Nu kunnen we terugvallen op een heleboel gegevens en op zoek gaan naar een oplossing. Het bijhouden van alle gegevens zal tevens een handig hulpmiddel zijn om het IDA-label te halen, een add-on label bij GlobalGap-certificering dat Carl en Griet wil halen. Die digitale

Plantenpaspoort

milieuregistratie en certificering is immers vanaf volgend jaar vereist voor wie levert aan Royal FloraHolland. Mogelijk kan de gegevensbasis ook helpen om zich aan te passen aan de eventueel strengere Britse richtlijnen na de brexit.

Door het lotnummer te scannen, kan de printer dit als c-code op het plantenpaspoort plaasten.

ZP-label integreren

Plantor deed in dat opzicht alvast inspanningen om tot de 'zona protecta' te behoren voor de teelt van Lavandula, in het kader van Xylella. Vanaf volgend jaar kan het dit in het plantenpaspoort integreren. "Of het ZP-label daadwerkelijk nodig zal zijn voor de Britse markt is nog niet duidelijk. We zijn er alvast klaar voor. Maar wat er ook komt, eigenlijk willen we dat altijd op moment van inpotten op de pot kunnen aanbrengen. Achteraf aanbrengen is altijd moeilijk."

Voordeel mee doen

Carl heeft niet de indruk dat klanten echter nog wakker liggen van het plantenpaspoort. "Als het in orde is, krijg je weinig of geen feedback. Maar de evolutie naar meer traceerbaarheid op het sierteeltbedrijf zal zich sowieso verderzetten. En als sierteler kan je je er ook voordeel mee doen." ■

